

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 252 A

Rok XIV

WARSZAWA

CZWARTEK

31 SIERPNIA

1939 R.

Cena 10 Gr.

w

W oczekiwaniu wroga

Gwałt zadany siłą — musi być siłą odparty

Dalsze zarządzenia wojskowe

POLSKA AGENCJA TELEGRAFICZNA DONOSI: RZESZA NIEMIECKA PROWADZI OD SZEREGU MIESIĘCY AGRESYWNĄ POLITYKĘ W STOSUNKU DO RZECZYPOSPOLITEJ.

KAMPANIA PRASOWA, ZAWIERAJĄCA GROŹBY CZYNNIKÓW NIEMIECKICH SYSTEMATYCZNIE PROWOKOWANIE INCYDENTÓW GRANICZNYCH WRESZCIE STAŁE WZMAGA-

JĄCIE SIĘ KONCENTRACJA ZMOBILIZOWANYCH SIŁ ZBROJNYCH NA GRANICY POLSKIEJ, STANOWIĄ TEGO WYRAŹNY DOWÓD, OSTATNIO DZIAŁANIA NA TERENIE WOL-

NEGO MIASTA GDAŃSKA ZWRÓCONA PRZECIW NIEZAPRZECZALNYM PRAWOM I INTERESOM RZECZYPOSPOLITEJ ORAZ JAWNE PRETENSJE TERYTORIALNE NIEMIEC W STOSUNKU DO PAŃSTWA POLSKIEGO NIE POZOSTAWIAJĄ WĄTPLIWOSCI, ŻE ISTNIEJE ZAGROŻENIE RZECZYPOSPOLITEJ.

WSZELKIE PRÓBY AKCJI KONCYLIACYJNEJ PODJĘTE BĄDŹ TO PRZEZ WYSOKIE OSOBIŚCIE DZIAŁAJĄCE DLA SPRAWY POKOJU BĄDŹ TEŻ PRZEZ RZĄDY PAŃSTW Z POLSKĄ ZAPRZYJAŻNIONYCH, A

OŻYWIWIONYCH TYM SAMYM DUCHEM BYŁY STAŁE PRZYJMUJĄCE PRZEZ RZĄD POLSKI Z PEŁNĄ APROBATĄ, NIE ZNAŁAZŁY JEDNAK DOTYCHCZAS W RZĄDZIE RZESZY ŻADNEGO ODDZWIĘKU.

W OBLICZU TYCH WYDARZEŃ, ZWŁASZCZA PO WKROCZENIU WOJSK NIEMIECKICH NA TEREN OŚCIEŃNEGO PAŃSTWA SŁOWACKI PO WYDANIU POPRZEDNICH ZARZĄDZEŃ ZMUSZONY JEST W DNIU DZISIEJSZYM

UZUPEŁNIĆ POGOTOWIE PRZEZ ODPOWIEDNIE DO SY-

TUACJI OBRONNE ZARZĄDZENIA WOJSKOWE.

POLITYKA RZĄDU POLSKIEGO, KTÓRY NIE ŻYWIŁ I NIE ŻYWI W STOSUNKU DO ŻADNEGO PAŃSTWA ZAMIARÓW AGRESYWNYCH, NIE ULEGNIE ZMIANIE. CHĘĆ LOJALNEJ WSPÓŁPRACY ZE WSZYSTKIMI PAŃSTWAMI, KTÓRA ZNAŁAZŁA OSTATNIO WYRAZ W

ODPOWIEDZI UDZIELONEJ PRZEZ PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ PREZYDENTOWI STANÓW ZJEDNOCZONYCH NAJLEPIEJ CHARAKTERYZUJE TENDENCJE POLITYKI POLSKIEJ.

Prześladowania Polaków w Gdańsku

Aresztowania i usuwanie z mieszkań

Odmawianie kartek żywnościowych

GDĄSK, 30.8. Od pewnego czasu na terenie Wolnego Miasta uprawiany jest sabotaż w stosunku do taboru kolejowego i obowiązującego rozkładu jazdy, wyrażający się m. in. w masowych aresztowaniach kolejarzy polskich. Sprawy te były przedmiotem codziennej interwencji w ciągu ostatnich 5-ciu dni Komisarza Generalnego R. P. u Senatu Wolnego Miasta. Wobec faktów, iż sabotaż objął ostatnio nawet pociągi załadowane i puste, idące do Polski, które na terenie Wolnego Miasta się zatrzymują. Koleje Polskie ograniczyły ruch pociągów

w stronę Gdańska. Należy zaznaczyć, iż międzynarodowe pociągi, idące tranzytem przez Gdańsk, kursują nadal normalnie.

W ciągu nocy z dnia 29 na 30 i w ciągu godzin przedpołudniowych z dnia dzisiejszego policja gdańska przystąpiła do usuwania siłą Polaków z mieszkań na terenie Wolnego Miasta Gdańska.

W ciągu dnia dzisiejszego stwierdzono bardzo liczne wypadki odmawiania przez władze gdańskie wydawania obywatelom gdańskim narodowości polskiej kartek żywnościowych, bez których — jak wiadomo — wobec sytuacji

żywnościowej Gdańska, jest się skazanym na śmierć głodową.

Nowe zajścia graniczne

Niemcy prowokują dalej

Zlikwidowanie niemieckiej bandy dywersyjnej

RYBNIK, 30.8. Ubiegłej nocy bandy niemieckie ostrzeliwały z terenu niemieckiego w czasie od godz. 24-ej do godz. 1.20 odcinek graniczny koło Szczygłowic w pow. rybnickim na przestrzeni około 1 km. szczególnie silnie ostrzeliwano urząd celny w Krywałdzie oraz fabrykę „Lignoza”. Poza tym ogniem z karabinów maszynowych, rzucono około 12 granatów ręcznych.

Tej samej nocy bojówki niemieckie ostrzeliwały od godz. 23 do 1-ej zabudowania, położone w odległości ok. 400 m. od urzędu celnego w Wilczy Dolnej, pow. rybnicki. W OBU WYPADKACH NAPADY ZOSTAŁY ODPARTE PRZEZ STRAŻ OBYWATELSKĄ. STRAT W LUDZIACH NIE BYŁO.

KRAKÓW, 30.8. Wczesnym rankiem 29 sierpnia r. b. WŁADZE POLICyjne ZLIKWIDOWAŁY NA TERENIE POWIATU NOWO SĄDECKIEGO NIEMIECKI OSRODEK DYWERSYJNO - SZPIEGOWSKI. Przeprowadzone rewizje dały obfity materiał dowodowy o charakterze wybitnie dywersyjnym oraz dowody z zakresu szpiegostwa na rzecz Niemiec. M. in. znaleziono dowody, świadczące o zamiarze zamachu na most kolejowy w Kamionce.

W wyniku rewizji, dokonanych na terenie Nowego Sącza i Chelmca aresztowano 14-tu oby-

wateli polskich narodowości niemieckiej oraz jednego obywatela niemieckiego.

Kierownikami szajki byli Oswald Decker, student filozofii, za-

mieszkały w Nowym Sączu, oraz Maks Jenkner, obaj zostali ujęci.

PRZASNYSZ, 30.8. Dnia 29 r. b. około godziny 21 placówka straży granicznej Kwasilów pow.

przasnyskiego została ostrzelana kilkoma seriami z karabinu maszynowego ze strony niemieckiej. Strzały nie wyrządziły żadnych szkód.

INNYCH CHRONIĄ PRZED NAPASCIĄ FALE MORZA LUB PASMA OLBRZYMIĘ GÓR — NAS POLAKÓW PIERSI WŁASNE. NIEMIECZAKOM OTACZAJĄCY NAS ZE WSZĄD TO WAŻ NASZ, KTÓRY GNUSZĄC NIE POZWALA.

Maciej Sarbiewski.

Gen. Weygand jedzie na Bliski Wschód

PARYŻ, 30.8. Z Paryża donoszą, że gen. Weygand udaje się w specjalnej misji na bliski wschód i że już opuścił Francję. Będąc w drodze najpierw do Beyrutu w Syrii, a potem gen. Weygand od-

wiedzi ma również Grecję i Turcję i omówić sprawę wojskową współdziałania Grecji i Turcji z Wielką Brytanią i Francją. Do misji jego przywiązują duże znaczenie.

Narady gabinetu angielskiego

Rezultaty obrad nieznane

LONDYN, 30.8. (tel. wł.). Odpowiedź niemiecka na notę rządu angielskiego, którą Hitler wręczył wczoraj o godz. 19 min. 30 amb. Hendersonowi, została natychmiast przetelegrafowana szyfrem do Londynu. Została ona odszyfrowana o-

koło północy, poczem natychmiast w rezydencji prem. Chamberlaina zebrał się w obecności szefa rządu minister spraw zagranicznych lord Halifax. stały podsekretarz stanu sir Aleksander Cadogan, doradca ekonomiczny rządu sir Horace Wilson i wiceminister spraw zagranicznych Butler. Obrady trwały do godz. 2 min. 25, poczem ogłoszono komunikat, że gabinet angielski zbierze się następnego dnia rano celem rozpatrzenia odpowiedzi niemieckiej. Z koń zazwyczaj dobrze poinformowanych donoszą, że odpowiedź Hitlera jest dokumentem długim, zawierającym 9 stron pisma maszynowego, lecz że dokument ten w istocie rzeczy sytuacji nie zmienia.

Następnego dnia o godz. 10 min. 30 rozpoczęło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego, które trwało do godz. 12 min. 30. Rezultaty obrad narazie są nieznane.

Ambasadorowie u kard. Maglione

RZYM, 30.8. Podsekretarz stanu kard. Maglione przyjął ambasadorów Polski, Francji i Anglii. Po audiencji, kard. Maglione udał się do Castel Gandolfo, gdzie był przyjęty na dłuższym posłuchaniu przez Ojca św.

Jednocześnie komunikują nam, że wszyscy nuncjusze otrzymali polecenie udania się na swe stawy.

OD KAŻDEGO DNIA W MIESIĄCU
a najlepiej od pierwszego
ZAPRENUMEROWAĆ MOŻNA ABC
by otrzymywać pismo

taniej, wygodniej, do domu
Prenumerata ABC kosztuje 2zł. 30gr. miesięcznie
Prenumeratę ABC najlepiej jest zamawiać
w Warszawie — telefonicznie 9-09-93 (9-12)
osobiście — w kantorze Marszałkowska 74 (8-19)
w całej Polsce — kartą pocztową pod adresem Administracji ABC: Warszawa 1, Marszałkowska 74.

Słowacja pod butem niemieckim

Przygnębienie w Bratysławie

Prasa angielska o proteście polskim

LONDYN, 30.8. Cała prasa angielska nadaje duże znaczenie protestowi polskiemu, skierowanemu do rządu słowackiego z racji objęcia Słowaczyny przez wojska niemieckie. Dzienniki uważają, że protest ten posiada doniosłe znaczenie. Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” pisze na ten temat, że komunikat polski o proteście prawdopodobnie ma na celu zwrócenie z góry uwagi na fakt, że Polska uprawniona będzie według postanowień polsko-angielskiego układu o wzajemnej pomocy oczekiwać ze strony W. Brytanii, o ile Polska uzna za rzecz konieczną, przeciwstawić się przy użyciu swoich sił zbrojnych, pośredniemu zagrożeniu niepodległości Polskiej, jakie wyobraża koncentrowanie wojsk niemieckich na granicy polsko - słowackiej.

kich na granicy polsko - słowackiej.

NASTRÓJ PRZYGNĘBIENIA W BRATYSŁAWIE

LONDYN, 30.8. Korespondent „Daily Express” donosi z Bratysławy, iż nastrój w mieście jest bardzo przygnębiony. Przestraszeni Słowacy przez cały dzień gromadzili się na ulicach Bratysławy, obserwując samochody ciężarowe pełne żołnierzy niemieckich i amunicji. Transporty te przejeżdżały przez miasto przez długie godziny, przychodząc od granicy dawnej Austrii i kierując się na północny - wschód. W porcie dunajskim stoją 3 niemieckie kanonierki.

Słowacy — pisze korespondent — aczkolwiek nie mają odwagi ujawniać swego wrogiego nastawienia wobec niemieckich okupantów, są jednak tym nagłym najazdem wybitnie skonsternowani.

STARCIĄ SŁOWAKÓW Z NIEMCAMI

BRATYSŁAWA, 30.8. Już w pierwszym dniu okupacji ziem słowackich przez armię niemiecką, doszło w kilku miejscach do starć między żołnierzami słowackimi a żołnierzami niemieckimi, którzy przyszli „bronić niepodległości Słowacji przed Polską”. W wyniku tych starć dwaj żołnierze słowaccy zostali zabici.

PRZERWANIE KOMUNIKACJI Z WĘGRAMI

BUDAPESZT, 30.8. Agencja Havasa donosi, że komunikacja kolejowa między Węgrami, Rzeszą Niemiec i Słowacją została przerwana z powodu restrykcji w związku z transportami niemieckimi w Słowacji. Dyrekcja węgierskich kolei wskazuje, że odnosi się to do komunikacji i na liniach Budapeszt — Bratysława i Budapeszt — Wiedeń.

Wznowienie komunikacji lotniczej między Londynem a Rzymem

LONDYN, 30.8. Komunikacja lotnicza pomiędzy Rzymem a Londynem, która była przerwana od tygodnia została przywrócona.

Słonecznie

Przewidywany przebieg pogody w dniu 31 b. m.

Pogoda słoneczna o umiarkowanym zachmurzeniu przy słabych wiatrach z kierunków południowych. możliwość lekkich burz. Temperatura w ciągu dnia około 27 stopni. Widzialność rano osłabiona, w ciągu dnia dobra.

SIERPIEŃ

31

CZWARTEK

Dzisiaj św. Rajmunda
Jutro św. Idziego

SŁONCE

Wschód Zachód
4—45 18—27

KSIĘŻYC

Wschód Zachód
18—38 6—23Dł. dnia Ubytek
13—42 — 3

TEATRY

WIELKI: Nieczynny.
NARODOWY: „Wesele Fosi”.
NOWY: W próbach „Baba — dziwo”.
POLSKI: Sztuka G. B. Shawa „Genewa”.
LETNI: „Zgorszenie publiczne”.
MAŁY: „Ostrożnie, świeżo malowane”.
KAMERALNY: Nieczynny.
MALE QUI PRO QUO: Nieczynny.
MALICKIEJ: Nieczynny.
„A15”: Operetka „Panna wodna”.
ATENEUM: Komedja „Szczęśliwe dni”.
INSTITUT REDUTY: O godz. 8 w. „Hanecka i duch” — A. Bunscha.
TIP-TOP: Rewia polityczna „Kto Kogo?”.
FIGARO (Marszałkowska Nr. 8): 2 września otwarcie teatru programem inauguracyjnym pod kier. art. Fryderyka Jarosyego.

KINA

Informacje o filmach dowolnych dla młodzieży tel. 7.11-25.
HOLLYWOOD: „Król cyganów”.
ITALIA: „Blagier”.
JURATA: nieczynne.
LOT: „W ogniu pocisków” i „Prawdy przyjaciel”.
KOMETA: „Nieustraszone” i rewia MARS: „Drapieżne maleństwo” i „Dziś”.
KINO MIEJSKIE (Hipotezna 8).
**„Listy z pola bitwy”.
NAPOLION:** „Szyfry 413”.
OLZA: „Paryżanka” i „Prawda o miłości”.
KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA: „Dziś i jutro”.
PARAFIA ŚW. AUGUSTYNA: Nieczynne.
PANORAMA II (Nowy Świat 27): Grecja i Góry podziemne w Eyzies.
PRAGA: „Kapitan Benoit” i „Czaradza”.
PRASKIE OKO: „Orły morskie” i „Listy z pola bitwy”.
ROMA: „Trzech podchorążych”.
SOKOL: „Pojeździec kobiet”.
**„W pałacu”.
STUDIO:** nieczynne.
ŚWIAT: „Brawura” i „Doświadczonego doradca”.

Pamiętaj! Rowery A. RYBOWSKIEGO, Leszno 26, tel. 11-95-54. SA NAJLEPSZE!

24-ch paskarzy

osadzono dotychczas w Berezie

W toku akcji zwalczania spekulacji żywnościowej i bilonowej, dotychczas zatrzymano i osadzono w miejscu odosobnienia w Berezie Kartuskiej 24 osoby z czego w mieście stołecznym Warszawie 6 osób, w woj. warszawskim 1 osobę, w woj. pomorskim 4 osoby, w woj. łódzkim 3 osoby, w woj. wileńskim 3 osoby, w woj. wołyńskim 8 osoby, w woj. kieleckim i nowogrodzkim po jednej osobie.

Ponadto szereg osób skazanych zostało doraźnie na kary administracyjne.

Powołane władze w dalszym ciągu czuwają nad utrzymaniem poziomu cen i nad odpowiednim zaopatrzeniem składów żywnościowych.

Pożyteczna inicjatywa harcerek wileńskich

Harcerki wileńskie zorganizowały w referacie wojskowym zarządu miasta biuro podań i porad dla rodzin rezerwistów.

Jednocześnie uruchomiły klub

ki dla dziewcząt matek zatrudnionych, których mężowie zostali powołani. Przewidziane jest również delegowanie opiekunek do domu na czas nieobecności matek pracujących.

Akademiczki do służby społecznej
Wezwanie O.P.W.K.

Organizacja Przeposobienia Wojskowego Kobiet do obrony kraju wzywa wszystkie akademicki z miejsc swego pobytu, celem przydziału i natychmiastowego objęcia prac związanych ze

służbą obywatelską kobiet do obrony kraju do zgłaszania się w Warszawie w biurach organizacji od godz. 9—15 i od 18.00—20.00. Na prowincji zgłaszać się należy do miejscowych organizacji Przeposobienia Wojskowego Kobiet.

Hitlerowcy nie chcieli puścić statku greckiego do Gdyni

Do portu gdyńskiego przybył filadelfijski statek grecki „Joannis Carrs” z ładunkiem zboża.

W czasie przejścia Kanatu Kiłońskiego statek grecki został zatrzymany i zrewidowany przez umundurowanych żołnierzy i u-

zbrojonych hitlerowców. Na protesty kapitana statku grożono mu rewolwerami, wykrzykując, że z ładunkiem tym nie powinien jechać do Gdyni. W końcu statek po kilkugodzinnym zatrzymaniu został wypuszczony.

Niechaj żołnierz nie ma troski o rodzinę

Okres, który przeżywamy obecnie, nazywany jest nie bez słuszności wojną nerwów. W wojnie tej — jak dotąd bez rozlewu krwi i bez huków armat — nieprzyjacieli stara się doprowadzić świat cały do wyczerpania i rozluźnienia ośrodków woli i decyzji. W wojnie tej odcinkiem atakowanym najintensywniej jest Polska. Pozostawiając przygotowanie obrony wojskowej naszym siłom zbrojnym i ich Naczelnemu Wodzowi, musimy jednak wszyscy już obecnie wziąć udział w budowie niezłomnego zaplecza wewnątrz kraju.

Nie ma dziś w Rzeczypospolitej takiego miasteczka czy wsi, nie ma takiej organizacji społecznej, czy rodziny, która by odmówiła pomocy dla ojców, mężów, synów i braci, powołanych do szeregów. Liczba rezerwistów, na których barkach spoczywa w tej chwili obrona naszych granic, naszego honoru i naszych interesów, rośnie z godziny na godzinę. Równocześnie, rzecz prosta, rośnie liczba rodzin, które pozbawione żywicieli muszą być otoczone najserdeczniejszą opieką ze strony społeczeństwa. Państwo i samorządy przychodzą im z pomocą w ramach obowiązujących ustaw. Ale to nie wystarczy!

Nie ma granic dla obowiązków

Pluskwy

tepliny z gwarancją roczną
Józef Dąb.
Poznańska 38, tel. 9.41-15
dawniej
Fumigatore-Clmes

Inwalidzi wojenni gotowi są do służby wojskowej

Związek inwalidów wojennych R. P. nadesłał w dniu wczorajszym do pana min. spraw wojskowych generała dywizji Tadeusza Kasprzyckiego, pismo treści następującej:

„Wobec rozwijających się wydarzeń politycznych na terenie między narodowym oraz wobec przygotowań obronnych Najjaśniejszej Rzeczypospolitej uważamy za nasz żołnierski obowiązek złożyć Panu Ministrowi

jakie mamy względem Ojczyzny i jej obrońców. Cały świat patrzy dziś na Polskę, podziwiając jej spokój i całkowite zjednoczenie w obliczu niebezpieczeństwa. Służnie się dzisiaj twierdzi, że w układzie stosunków politycznych w Europie środkowej Polska zajmuje stanowisko kluczowe. Ta prawda dziejowa jest teraz widoczna już dla każdego, kto umie i chce w naszą stronę patrzeć. Swoją postawą pogotowia osłaniamy nie tylko siebie, ale i innych przed zalewem pogańskiego barbarzyństwa — stajemy się przedmurzem obronnym zachodniej kultury i cywilizacji opartej na ideałach sprawiedliwości i wolności. Jest to dla nas honor, ale i trud wielki.

Aby podjąć tym obowiązkiem, musimy wszyscy w miarę swoich możliwości stawać do współpracy z wojskiem. Nadeszła pora, aby każdy z nas zadał sobie pytanie: czy uczyniłem wszystko, co do mnie należało? Nadeszła pora, aby rozproszkowane dotąd organizacje społeczne podjęły wspólny wysiłek przede wszystkim w dziedzinie pomocy dla rodzin rezerwistów powołanych do wojska.

Oto znakomita okazja do istotnego, realnego zjednoczenia całego Narodu, wszystkich jego warstw i ugrupowań!

A roboty jest bardzo wiele. Zdarzyć się może, że władze administracyjne lub samorządowe, przeobrażone pracą, nie mogą dosyć sprawnie załatwić życiowych spraw rodzin rezerwistów. Tu jest miejsce dla opiekuńczej i doradczej pracy Komitetów Obywatelskich. Winny one wejść w tym celu natychmiast w kontakt z urzędami gminnymi (w miastach

Sprawy Wojskowych meldunek treści następującej:

1) Wszyscy inwalidzi wojenni, zrzeszeni w Związku Inwalidów Wojennych R. P. oddają się do całkowitej dyspozycji Naczelnego Wodza Sił Zbrojnych Pana Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza, skierowanych do 1-ej dywizji legionów polskich, by „przeżyłość ich była godna wielkiej przemożności”.

2) Wszyscy żołnierze inwalidzi, którzy zostali lub będą powołani do szeregów wojskowych, spełnią do brzo i rzetelnie obowiązki służby żołnierskiej, w myśl słów Naczelnego Wodza P. Marszałka Edwarda Śmigłego - Rydza, skierowanych do 1-ej dywizji legionów polskich, by „przeżyłość ich była godna wielkiej przemożności”.

3) Żołnierze inwalidzi wojenni i wojskowi, którzy formalnie uznani zostali za niezdolnych do służby wojskowej, w wyniku rejestracji ochotniczej, zorganizowanej przez oddziały Związku Inwalidów Wojennych R. P., zgłosili ochotniczo gotowość służby wojskowej w liczbie 18 tys. osób. Nadmieniamy, że rejestracja ta nie została zakończona i w razie potrzeby akcję tę wznowimy.

Donosimy równocześnie, że cały aparat związkowy, składający się z zarządu głównego, 12 zarządów okręgowych i ok. 550 oddziałów, oddaje do pełnej dyspozycji władz wojskowych i że wykonamy z całym poświęceniem wszystkie otrzymane rozkazy i zlecenia.

Składając niniejszy meldunek wiemy, że Najjaśniejsza Rzeczypospolita Polska z Panem Prezydentem Prof. Ignacym Mościckim i Marszałkiem Edwardem Śmigłym-Rydzem na czele, tak jak dotychczas, tak też i w każdej sytuacji politycznej, odnieść pełne zwycięstwo.

Z tą wiarą w zwycięstwo, znośmy okrzyk: Dzielnie i zwycięsko wojsko - polskie z Marszałkiem Edwardem Śmigłym-Rydzem i Ministrem Spraw Wojskowych gen. dyw. Tadeuszem Kasprzyckim, niech żyją!

(—) Zarząd Główny Związku Inwalidów Wojennych R. P.

Gdynia niesie pomoc Polakom gdańskim

Skutkiem ostatnich szykan, przymusowych wcielen do gdańskiej Heimwehry i nieludzkich wprost prześladowań, wielu Polaków gdańskich — odrzucających wszystkie hitlerowskie oferty — albo zostało z terenu gdańskiego wydalonych, albo schroniło się przed tymi prześladowaniami do Gdyni.

Wśród tych ostatnich znajduje

się wiele młodzieży męskiej, która, chcąc uchronić się przed prześladowaniami schroniła się do Gdyni. Celem niesienia pomocy tym Polakom do czasu znalezienia przez nich jakiegoś źródła utrzymania powstał na terenie Gdyni specjalnie do tego powołany komitet. Mieszkańcy Gdyni chętnie opodatkowali się na ten cel.

W powiatowych ze starostwami, organizować biura porad prawnych, społecznej pomocy lekarskiej, opieki nad dziećmi i t. d.

Z różnych stron Rzeczypospolitej nadchodzą wiadomości, że tego rodzaju Komitet Obywatelskie w wielu miejscowościach już działają i — działają sprawnie! — Należy utworzyć je bez zwłoki wszędzie tam, gdzie ich do tej pory nie ma.

Bez względu na to, co przyniesie jutro, musimy wszyscy utrzymać normalny bieg życia. Dlatego nie wolno spać się w jednorodnym entuzjazmie. Miejsce słów

został w tym sezonie pozbawiony łódzkiej konfekcji i towarów. Gdański urząd dewizowy udziela zezwoleń jedynie wówczas, gdy chodzi o przywóz pomocniczych artykułów wojskowych (materiały na koce, mundury itp.), ale kupcy łódzcy nie zamierzają Gdańskowi tych towarów sprzedawać.

Przebieg zmiany są, rzecz jasna, ściśle gospodarcze i przedstawiają się w sposób następujący:

Rynek gdański dla producentów łódzkich posiadał ostatnio jeden zasadniczy walor, a mianowicie ten, że Gdańsk za towar otrzymywał w Łodzi płać natychmiast gotówką, tym bardziej, że na innych warunkach nie wysyłano gdańszczanom zamówień. Kredyty towarowe zostały całkowicie wyeliminowane z transakcji.

Już jak donosiliśmy kilkakrotnie, Gdańsk nabywał w ciągu ostatnich kilku miesięcy bardzo wiele towarów, a zwłaszcza konfekcji nabywanej w Łodzi. Zakupy te czynione były w pierwszym rzędzie na skład. Kupiectwu gdańskiemu nie czyniono na tamtejszym terenie żadnych trudności w przekazywaniu pieniędzy do Łodzi i dzięki temu właśnie dochodziły do skutku transakcje w poważniejszych nawet rozmiarach.

W dniach ostatnich władze gdańskie starają się sztucznie zahamować obroty między Łodzią a Gdańskiem i nie dopuścić z jednej strony do zbyt większych ilości polskiego towaru w Gdańsku, a pośrednio i w Rzeszy Niemieckiej, dokąd, jak wiadomo, reeksportowana jest łódzka konfekcja i łódzkie materiały włókiennicze i gdzie cieszą się one silnym popytem z uwagi na wysoką jakość naszych wyrobów, zwłaszcza w porównaniu z ersatzami niemieckimi. Z drugiej strony Niemcy nie chcą dopuścić do poprawy naszej sytuacji finansowej przez wyprowadzenie płynnych środków pieniężnych z Niemiec do Gdańska. Środkiem do realizacji planu władz gdańskich, zmierzających do zahamowania rozwoju stosunków handlowych z Łodzią ma być gdański urząd dewizowy. Urząd ten wydaje zezwolenia na wywóz dewiz w ilościach bardzo ograniczonych, to też kupcy gdańscy nie są w możności płacić gotówką za towar przy odbiorze w Łodzi. Ponieważ kupcy łódzcy nie są skłonni do udzielania odbiorcom gdańskim najkrótszego nawet kredytu — obroty z Gdańskiem uległy całkowitemu niemal zerwaniu, ze szkodą przede wszystkim dla Gdańska, który

muszą zająć czynny. Jeśli robimy — i słusznie — paratygodniowe zapasy żywności, żeby nie zawracać sobie głowy, kiedy będzie ona zajęta czym innym, i żeby mieć pewność przetrwania pierwszych chwil najcięższych, to jednocześnie powinniśmy już teraz gromadzić w sobie zapasy sił moralnych, które by potrafiły opanować niepożądane nastroje i zachować nas w spokoju.

Ten spokój — bezcenny zwłaszcza dla żołnierzy — da im świadomość, że ich najbliżsi zostali otoczeni braterską opieką społeczeństwa.

Ostrzymanie wysyłek towarowych z Łodzi do Gdańska

W stosunkach handlowych pomiędzy Łodzią a Gdańskiem zaszła w dniach ostatnich radykalna zmiana, która wyraziła się w pierwszym rzędzie w wstrzymaniu wysyłek towarowych, przygotowanych dla Gdańska przez producentów i kupców łódzkich.

Przebieg zmiany są, rzecz jasna, ściśle gospodarcze i przedstawiają się w sposób następujący:

Rynek gdański dla producentów łódzkich posiadał ostatnio jeden zasadniczy walor, a mianowicie ten, że Gdańsk za towar otrzymywał w Łodzi płać natychmiast gotówką, tym bardziej, że na innych warunkach nie wysyłano gdańszczanom zamówień. Kredyty towarowe zostały całkowicie wyeliminowane z transakcji.

Już jak donosiliśmy kilkakrotnie, Gdańsk nabywał w ciągu ostatnich kilku miesięcy bardzo wiele towarów, a zwłaszcza konfekcji nabywanej w Łodzi. Zakupy te czynione były w pierwszym rzędzie na skład. Kupiectwu gdańskiemu nie czyniono na tamtejszym terenie żadnych trudności w przekazywaniu pieniędzy do Łodzi i dzięki temu właśnie dochodziły do skutku transakcje w poważniejszych nawet rozmiarach.

W dniach ostatnich władze gdańskie starają się sztucznie zahamować obroty między Łodzią a Gdańskiem i nie dopuścić z jednej strony do zbyt większych ilości polskiego towaru w Gdańsku, a pośrednio i w Rzeszy Niemieckiej, dokąd, jak wiadomo, reeksportowana jest łódzka konfekcja i łódzkie materiały włókiennicze i gdzie cieszą się one silnym popytem z uwagi na wysoką jakość naszych wyrobów, zwłaszcza w porównaniu z ersatzami niemieckimi. Z drugiej strony Niemcy nie chcą dopuścić do poprawy naszej sytuacji finansowej przez wyprowadzenie płynnych środków pieniężnych z Niemiec do Gdańska. Środkiem do realizacji planu władz gdańskich, zmierzających do zahamowania rozwoju stosunków handlowych z Łodzią ma być gdański urząd dewizowy. Urząd ten wydaje zezwolenia na wywóz dewiz w ilościach bardzo ograniczonych, to też kupcy gdańscy nie są w możności płacić gotówką za towar przy odbiorze w Łodzi. Ponieważ kupcy łódzcy nie są skłonni do udzielania odbiorcom gdańskim najkrótszego nawet kredytu — obroty z Gdańskiem uległy całkowitemu niemal zerwaniu, ze szkodą przede wszystkim dla Gdańska, który

Wzruszający entuzjizm Wilnian dla Armii

Wzruszające obrazy obserwować dziś na ulicach Wilna podczas przeciągania przez miasto oddziałów wojskowych.

Panie przynosiły całe kosze

Pod pełnymi żaglami
POLSKIEJ WYTÓRCZOŚCI
PŁYNA WYROBY
„Suba”
doskonałe budynie i proszki

Fabryka „LUBA” Poznań
Przedstawicielstwo w Warszawie
„NAWA” Koszykowa 63

Włochy nie wystąpią w wojnie po stronie Niemiec

„Wieczór Warszawski” donosi z Rzymu:

RZYM, 30. 8. (Telefon własny „W. W.”). — Między Berlinem a Rzymem krąży ustawicznie kurierzy, którzy odbywają drogę nieomal wyłącznie samolotami. Zwracają tu uwagę, że książę heski, który zazwyczaj przywoził osobiste listy Hitlera, był ostatnio w Rzymie aż cztery razy.

Tłumaczą to w kołach dyplomatycznych presją, jaką usiłuje użyć Hitler na Mussoliniego, ażeby rozpoczął mobilizację. Tymczasem Włochy po wielkich manewrach w lipcu rozpuścili dwa roczniki zmobilizowane, a przy zarządzonej niedawno częściowej mobilizacji nie podwyższyli swego stanu nawet do poziomu z czerwca. Dla uspokojenia Hitlera pod jego bardzo silnym naciskiem zarządzone ograniczenia sprzedaży benzyny, rekwizycje niektórych pojazdów i nocne ćwiczenia przeciwlotnicze w Rzymie, zrobione

jednak wyraźnie tylko pro forma.

Ciągle listy i rozmowy między Berlinem a Rzymem tłumaczą tak że tym, iż Hitler o każdym posunięciu z góry informuje Mussoliniego. Obawia się on bowiem, że w razie gdyby zaskoczył swego sojusznika, ten może, korzystając z pierwszej okazji, uznać to za złamanie przymierza i wycofać się z sojuszu. Podobno Hitler poinformował Mussoliniego zbyt ogólnie o zamierzonej treści swej odpowiedzi na pismo Daladiera. Stało się to powodem bardzo ostrej reakcji Mussoliniego i skłoniło Hitlera do jeszcze dokładniejszego informowania sojusznika.

Według zgodnej opinii obserwatorów zagranicznych, przeciętnych Włochów, członków kierownictwa partii faszystowskiej, a także kół kościelnych, nie ma mowy, aby Włochy w obecnej sytuacji poszły na wojnę przeciw Anglii i Francji przy boku Niemiec.

Belweder — Jeziora
Skasowany odcinek kolejki wilanowskiej

W min. komunikacji zapadła ostateczna decyzja w sprawie skasowania od 1 października r. b. na linii Wilanowskiej Warsz. tow. kolei dojazdowych odcinka Belweder — Jeziora.

W związku z tym komunikacja samochodowa P. K. P. zwiększa obecnie swój tabor w celu zgęszczenia ruchu na linii Warszawa — Konstancin — Skolimów w takim stopniu, aby mogła całkowicie sprostać potrzebom ruchu.

Również od 1 października nastąpi przejęcie przez min. komunikacji w celu eksploatacji we

własnym zakresie linii Jabłonno-Karczewskiej Warsz. tow. kolei dojazdowych.

W związku z koniecznością zamówienia nowego taboru i przystosowania doń urządzeń kolejowych, unowocześnienie tej linii będzie mogło nastąpić najwcześniej za rok.

Rozważane jest przy tym ewentualność przekucia torów na normalnotorowe w celu włączenia tej linii do państwowej sieci kolejowej.

Walka z paskarstwem

Wobec stwierdzonych ostatnio wypadków pobierania przez niektórych kupców gdyńskich nadmiernie wysokich cen za niektóre towary, Komisariat Rządu w Gdyni wydał dla orientacji nabywców specjalny cennik artykułów spożywczych, nabywanych detalnie.

Nieuczciwi kupcy zostali pociągnięci do odpowiedzialności. Cennik obowiązuje tak kupców, jak i kupujących.

Pożar młyna

W Łękočinach w pow. ostródzkim spłonął młyn należący do Helmuta Kötunga. Młyn spłonął wraz ze zbożem, natomiast maszynaria ocalała.

Straty wynoszą przeszło 100 tys. złotych.

Odłot bocianów

Na łąkach pod Puckiem gromadzą się od kilku dni w dużych ilościach bociany, które odbywają swoje „sejmy”, a następnie odlatują w wielkich ciągach w kierunku południowo - wschodnim.

Złóż ofiarę na F. O. N.

Z raportów, nadchodzących z prowincji Manitó, gdzie zbiory są już na końcu, wynika, że wypadki one w tej prowincji daleko gorzej niż się spodziewano. W wielu miejscowościach z akra otrzymuje się przeciętnie zaledwie 10 bushli pszenicy i to nie najlepszej jakości. Tyko w stosunkowo niewielu miejscowościach plan sięga 25 — 30 bushli z akra. Jeszcze gorzej przedstawia się zbiory jęczmienia.

Ogólnych danych, dotyczących całych birów w Kanadzie, jeszcze nie ma. Wyrażane są jednak przypuszczenia, że wypadną one słabiej, niż początkowo przewidywano.

KRONIKA KUPIECKA

Zjazd Kupiectwa Pomorskiego

wielką manifestacją patriotyczną

W dniu 20 sierpnia r. b., w ramach „Tygodnia Borów Tucholskich”, odbył się Zjazd Okręgowy Zw. Tow. Kupieckich na Pomorzu.

Tradycyjnym zwyczajem delegaci wysłuchali uroczystej Mszy św., odprawionej przez ks. proboszcza świtalskiego, który wygłosił piękne okolicznościowe kazanie.

O godz. 12.15 rozpoczęły się obrady zjazdu pod przewodnictwem Prezesa Związku p. Tadeusza Marchlewskiego.

W imieniu miejscowego Towarzystwa przemówienie powitalne wygłosił prezes tegoż p. Stanisław Mackowski.

Słowo wstępne wygłosił p. pre-

zes Tadeusz Marchlewski, podkreślając, że bardzo liczny zjazd jest dowodem poczucia solidarności i odczucia powagi chwili. Kupiectwo pomorskie, owiane duchem patriotyzmu, nie pozwoli się wprowadzić z równowagi wrogą i niecną propagandą niemiecką.

Następnie p. prezes Marchlewski podkreślił, że normalna praca całego kupiectwa pomorskiego, zrzeszonego w Związku Towarzystw Kupieckich, jest najlepszym dowodem, iż stoi ono na swoim posterunku i z jak największą ufnością patrzy w siłę Rzeczypospolitej, czego dowodem jest przejmowanie w ręce polskie placówek handlu hurtowo - importowego w Gdyni i to dzięki inicjatywie Związku.

Minutą milczenia oddano hold zmarłemu śp. Wojciechowi Korfantemu.

Z kolei zabrali głos Dyrektor Związku p. Jerzy Radojewski, który w obszernym referacie pt. „Potrzeba i rola organizacji branżowej w chwili obecnej” przedstawił zakrojony na olbrzymią skalę plan prac Związku na odcinku branżowym — prac bardzo pilnych, wykonanie których wymaga obecna sytuacja gospodarczo - polityczna, narzucająca konieczność przygotowania aparatu dystrybucyjnego do obsługi Armii i ludności zarówno w czasie pokoju, jak i w czasie wojny. Apellem „Organizujmy branżę” — prelegent zakończył swój referat.

Następnie p. Edmund Dahlke, piastujący od 20 lat mandat skarbnika Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Tucholi, w referacie pt. „Historia miasta Tucholi i dzieje kupiectwa Tucholskiego” przedstawił zmagania się kupiectwa w czasach niewoli oraz piękną kartę za okres 20-letniej pracy Towarzystwa.

W wolnych głosach p. Starosta Ornas wyraził uznanie dla prac kupiectwa pomorskiego, zrzeszonego w Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu, a p. Prezes Roman Stamm podkreślił doniosłość zagadnienia branżowego.

Po zakończeniu Zjazdu uczestnicy zwiedzili pokazy: rzemieślniczy, łowiecki i pszczelarski oraz odbyli wycieczki autokarami do rezerwału Cisów, miejscowości Piekiła itp.

Z życia Organizacji Kupieckich

OBRADE ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZW. TOW. KUP. NA POMORZU

W dniu 18 sierpnia r. b. odbyło się w Grudziądzu w Centrali Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu posiedzenie Zarządu Głównego.

Przedmiotem obrad były sprawy pierwszorzędnej znaczenia. Ustalono program uroczystości Związku z okazji XX-lecia, które mają się odbyć w Grudziądzu.

Z okazji XX-lecia ukaże się pamiątkowa monografia p. t. „XX-lecie Handlu Pomorskiego”, jak również odbędzie się w dniu zjazdu we wszystkich miastach pomorskich konkurs okien wystawowych i wnętrz.

W dalszym ciągu obrad Zarząd Główny wysłuchał dokładnego sprawozdania Wydziału Handlu Zagranicznego za pierwszy 3-miesięczny okres.

Ze sprawozdania wynika, że Wydział zorganizował „Sekcję Importerów Śledzi i innych Ryb Morskich” oraz „Sekcję Importerów i Eksporterów Owoców” a w trakcie organizacji znajduje się „Sekcja Importerów Towarów Kolonialnych”. (Biura Wydziału Handlu Zagranicznego mieszczą się w Gdyni przy ulicy 10 Lutego 24, pokój 116/117).

Dotychczasowe wyniki unarodowienia handlu w porcie gdynińskim są widoczne, czego dowodem wielkie zainteresowanie sprawą organizacji branżowych ze strony kupiectwa portowego.

W związku z organizacją branżową portu Zarząd Główny uzgodnił swą współpracę z Radą Interesów Portu w Gdyni w duchu najbardziej przyjaznym, a wyraz temu dał Zarząd Główny uchwaleniem odpowiedniej rezolucji.

Następnie Zarząd Główny przestudiował obecne stadium organizacji branżowej, przedstawionej w referacie p. Dyrektora Radojewskiego. Jako zasadę przyjęto, że przy poszczególnych towarzystwach związkowych utworzone będą Kola Branżowe, które złączone będą w wojewódzkie sekcje branżowe, przy Centrali Związku. Specjalny Wydział Sekcji Branżowych kierować będzie pracami tych kół.

Zarówno sprawa ta, jak i sprawa wyborów do Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni będą przedmiotem obrad Rady Związkowej, która odbędzie się 17 września w Grudziądzu.

Walne Zebranie Zrzeszenia Przedstawicieli Handlowych i Kupców Podróżujących

W dniu 11 września r. b. w pierwszym terminie o godz. 18.30, i w drugim terminie o godz. 19.30 bez względu na ilość obecnych, odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie Zrzeszenia Chrześcijańskich Przedstawicieli Handlowych i Kupców Podróżujących w Warszawie.

1. Zagajanie i odczytanie protokołu z Walnego Zebrania z dnia 19-go stycznia 1939 roku.

2. Sprawozdanie z dotychczasowej

działalności — ref. p. prezes Wacław Dzierżawski.

3. Sprawa Kursu dla Przedstawicieli Handlowych — ref. p. Dyr. Stanisław Izdorek.

4. Program prac na najbliższy okres — ref. p. prezes Bolesław Łukasik.

5. Uchwalenie poprawek do statutu.

6. Uchwalenie Regulaminu Sekcji Branżowych.

7. Powołanie Przewodniczących Sekcji.

8. Wolne wnioski.

Zebranie odbędzie się w Warszawie przy ul. Zielnej 50, tel. 545.50 II piętro.

Złóż ofiarę na F.O.N.

Radio łącznikiem między armią i społeczeństwem

W radosnych dniach świąt narodowych, wojskowych, czy to przekazywania sprzętu wojennego, tłumy publiczności witające owacyjnie wojsko zespala się duchowo z armią. W obchodach tych biorą również udział liczne rzesze przyjezdnych z różnych stron kraju. Lecz istnieją jeszcze setki tysięcy, a nawet miliony ludzi w Polsce, którzy w odległych zakątkach kraju jedynie przy głośnikach radiowych wsłuchują się w rytm kroków maszerujących oddziałów, chłoną pełne fantazji melodie marszowe i przeżywają uroczyste momenty, słuchając słów reportera. I tutaj właśnie ta melodia żołnierska, nadawany reportaż z uroczystości, maluje w wyobraźni barwne obrazy dalekich, a bliższych sercu chwil. Radio staje się w takich momentach łącznikiem, który zespala wszystkich słuchających w jedną olbrzymią Armię. Ale to są dni świąteczne.

Praca dnia codziennego w wojsku wymaga spokoju i skupienia i dlatego trudne jest stałe przenikanie społeczeństwa do życia wojskowego, i to codzienne życie wojska, posiadające

duży cywilny jakiś specjalny koloryt, zostało zbliżone dzięki mikrofonowi do szerokiego mas społeczeństwa. Mikrofon bowiem ze świetlic, z sal teatralnych, a nawet z dziedzińców koszarowych opowiada o codziennym, twarde, ale jakże pociągającym i tryskającym nieraz humorem życiu wojskowym. Ilekroć to młodych chwil radości dały nie tylko podchorążakom, ale również szerokim rzeszom radiosłuchaczy, audycje z podchorążówką zapoczątkowane w roku ub. przez Polskie Radio. Audycje żołnierskie oraz audycje dla poborowych prowadzone przez Wojskowy Instytut Naukowo - Oświatowy, wciągają cywilów w atmosferę życia wojskowego, a dla tych, którzy jeszcze w wojsku nie byli posiadają duże znaczenie wychowawcze i propagandowe.

Radio służy jednak nie tylko jako narzędzie popularyzacji i jego łączności ze społeczeństwem. Rola radia w wojsku jest znacznie szersza. Wiadomo, jak wiele wysiłku wkłada wojsko w zwalczanie analfabetyzmu, doszkadzanie i podnoszenie poziomu kul-

turalnego żołnierza. Organizując kursy, wykłady, pogadanki — wojsko szybko doceniło znaczenie radia i konsekwentnie wprowadziło je do swej pracy oświatowej. Radiowa pogadanka spółdzielcza, odczyt rolniczy czy reportaż z C. O. P-u stają się czynnikami podnoszącymi kwalifikacje zawodowe, rozszerzając światopogląd i kształtując świadomość obywatelską żołnierza.

Głośnik radiowy jest wszędzie. W świetlicy, na sali żołnierskiej, w jadalni, jest nauczycielem i wiernym towarzyszem żołnierza. Nawet na placu ćwiczeń unila życie między zajęciami.

Wojsko i wojna otwiera jeszcze przed radiem inny, lecz bardzo szeroki zakres pracy i stawia mu duże wymagania. Udoskonala się ono coraz bardziej, jako środek łączności. Steruje się za pomocą fal radiowych okrętami, samolotami, czołgami, robi się próby nad zastosowaniem telewizji do potrzeb dowództwa na polu walki. Lecz to są rzeczy, które dotyczą już bardzo ściśle pracy wewnętrznej wojska.

ALESSANDRO VARALDO 16)

ZACZEŁO SIĘ NA VIA VIRGINIA

POWIEŚĆ

— To dość długa historia.
— Nie nie szkodzi...
Biondi wyjaśnił, jak umiał najlepiej, dziwną przygodę, która została wysłuchana w milczeniu i bez zainteresowania.
Gdy major skończył, zabrzmiały szeptem tylko te cztery słowa:
Komisarz spojrział na nas poważnie.
— Panowie rozumieją, że muszę ich prosić, by udali się ze mną do komisariatu?
Potwierdził mi skinięciem głowy: spodziewaliśmy się tego. Nawet brzydkie biuro policyjne przyjemniejsze było od tej kaplicy żałobnej, w której znajdowaliśmy się obecnie.
— Poproszę panów o nazwiska.
— Biondo Biondi, major bersalierów.
— Profesor doktor Jan Révere.
Komisarz przerwał pisanie...
— Révere? Ależ tak, twarz nie jest mi obca. Przypatrywałem mu się. Ja go również znam. Ale kto to jest?

— Nie poznajesz mnie? Bonichi, Ascanio Bonichi: twój kolega z uniwersytetu...

— Bonichi? Ależ tak, teraz poznaję, nawet z tymi wąsiskami!

— Dawniej byli elegantsze. Cóż chcesz: życie! Ale nie nie szkodzi: cieszę się, że cię widzę. A wienien jesteś dozągną wdzięczność naszemu uniwersytetowi, mój Révere. Gdybym nie wiedział, kim jesteś... ta historyjka, którą mi pan major opowiedział, mogłaby kosztować was wiele przykrości!

Schował kartki i pióro do kieszeni i podniósł się.

— No, ale mimo to chodźmy do komisariatu: zawsze będziemy się tam czuć lepiej niż tutaj.

V.

Postawił karabiniera przed wejściem, drugiego na dole obok portierki i wsadził nas do czekającej taksówki.

Zajechaliśmy przed komisariat.

— Pozwolicie, że wydam kilka rozkazów i wracam do was — usprawiedliwił się przyjaciel Ascanio, zostawiając nas samych.

Tych parę minut wystarczyło Biondiemu do wyładowania nagromadzonej w nim goryczy.

— Do diabła z przysgodą! Wklajstrowaliśmy się w kabałę, jak powiada mój sierzant! Co za diabli opętali nas w tę niedzielę i kazali wpakować się w taką biedę! Przysięgam ci...

— Mój drogi — przerwałem mu — to jest dla nas, jak dachówka, spadająca na łeb, jak ukąszenie tarantuli lub skorpiona. Nic nie pomoże oskar-

żanie się wzajemne. Podziękuj Bogu, że natrafiliśmy na takiego Ascania Bonichi...

Ten właśnie wracał w towarzystwie wystraszonej figury w rękawkach biurowych, w beretnie i starej czcigodnej opończy, w cwikierze ze sznurowadłem na nosie. Figura ta okazała się pisarzem.

— Kilka formalności urzędowych, a potem porozmawiamy sobie swobodnie. Panie Esposito, proszę pana!

Pisarz usiadł przy zawałonym papierami stole, usunął je nieco przed siebie i bardzo skrupulatnie ściągnął z nas generalia.

— A teraz — zakończył Ascanio — opowiedzcie mi wszystko od początku do końca.

Opowiedziałem ogólnikowo wszystkie fakty, przemierzając jednak o karteczce, napisanej własnoręcznie, o człowieczku z kotami i o zwierzeniu Maud. Ograniczyłem się zatem do naszej rozmowy o przysgodzie w niedzielę 2 marca przy obiedzie. Wyjaśniłem, w jaki sposób wpadło nam w ręce ogłoszenie w „Messaggero”, nadmienione o liście otrzymanym i o naszej dzisiejszej niepodziannie.

— Gdzie jest ten list?

Prawda, list. Maud miała go w torebce.

Opowiedzieliśmy o Maud i malarzu, który ją wyprowadził z domu przy via Virginia, gdyż źle się czuła... Zauważyłem, że twarz komisarza spochmurniała.

— Gdzie są w tej chwili tamci państwo?

(C. d. n.)

Lublin jest przygotowany

Egzamin sprawności i karności

zdaje kupiectwo lubelskie

Lublin do wojny jest przygotowany, tak samo dobrze jak i inne miasta w Polsce. Przygotowane jest miasto, jako pewien ośrodek, skupiający szereg budynków, przygotowany jest jako stolica województwa, wyposażona w ważne urzędy i władze, przygotowany jest, jako jednostka gospodarcza iaprowizacyjna i przygotowany wreszcie jest, jako zespół 125 tys. ludzi.

Jak przedstawia się Lublin pod względem przygotowania do o-

brony przeciwlotniczej — świadczą o tym odbyte tu przed kilku miesiącami ćwiczenia OPL, które z jednej strony wykazały nadzwyczajną sprawność władz OPL, a z drugiej strony wykazały wspólną karność ludności.

Pod względem aprowizacyjnym miasto jest przygotowane do wojny w stu procentach. Lubelskie sfery kupieckie w zrozumieniu całej doniosłości chwili, jakie dziś przeżywamy, dały wspaniałą przy-

takiej właśnie chwili kupiectwo polskie. Efektem tej pracy jest do skonałe zaopatrzenie w towar sklepow. A przecież — jak wiemy — nie zawsze jest rzeczą łatwą skompletować sortyment sklepu w krótkim czasie. Istniejące na terenie miasta hurtownie są zaopatrzone doskonale.

W dziedzinie obrony przeciwlotniczej robi się ostatnie przygotowania do obrony miasta i ochrony ludności, kopiące — zgodnie z zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych — rowy.

Do pracy przy kopaniu rowów stanęły niezliczone rzesze lublińskie, którzy z podziwu godną wytrwałością i poświęceniem wykonują swój obowiązek. Jak zwykłe — służy przykładem młodzież: czy to harcerska, czy też szkolna i akademicka.

Jednakowoż te wszystkie przygotowania nie wprowadziły w codzienne życie miasta nawet cienia niepokoju czy zdenerwowania. Życie w Lublinie toczy się właściwym lożyskiem. Ludność miasta jest spokojna i do wojny przygotowana nie tylko materialnie lecz i psychicznie.

Słowo, którym można określić nastrój miasta w przełomowych momentach, jakie dziś przeżywamy, to: patriotyzm, oparty na godności i spokoju.

Nowy magazyn w porcie gdyńskim

Firma „Skarbpol” buduje na nabrzeżu Duńskim nowy podprzemysłowy magazyn, w którym mieścić się będzie warsztat podprzemysłowy, magazyn narzędzi, garaż, magazyn sprzętu o. p. l., w piwnicach zaś składy olejów i części elektrycznych oraz schron przeciwgazowy.

Magazyn będzie budynkiem murowanym, parterowym, do użytku będzie oddany w połowie października b. r.

ABC ŻADAC

W kioskach Ruchu
U sprzedawców ulicznych
W urzędach pocztowych

Mowa Chamberlaina w Izbie Gmin

Co Anglia zaproponowała Niemcom?

Odpowiedź Hitlera doreczona Hendersonowi

LONDYN, 29. 8. Specjalnie zapowiadane posiedzenie Izby Gmin rozpoczęło się o godz. 14.45 w celu wysłuchania sprawozdania z ostatnich stosunków z Niemcami. Na sali obrad panował pełny spokój. Pomiedzy różnymi stronnictwami znikły zupełnie różnice partyjne. Panowała atmosfera koleżeńska.

Chamberlain owacyjnie powitany, rozpoczął przemówienie o godz. 14.50.

Sprawozdanie Hendersona

Wspomniawszy o zaproszeniu skierowanym do Hendersona i o propozycji, by Henderson udał się następnie do Anglii, Chamberlain powiedział: Otrzymałem sprawozdanie (dotyczące spotkania) od naszego ambasadora w piątek wieczorem. Nie zostało jednak całkowicie odszyfrowane do północy i dopiero rano następnego dnia miałem całość przed sobą. W sobotę Henderson przybył samolotem z Berlina i z tego, co powiedział, wywnioskowałem, że w Berlinie nie uważają za konieczne, iż powinien wrócić tego samego dnia. Ale rząd niemiecki pragnąłby, byśmy z największą uwagą przestudiowali notę, jaką nam przesłał. Zgodnie z tym poświęciliśmy całą sobotę i poranne godziny niedzieli bardzo starannie i wyczerpująco rozpatrzeniu dokumentu przywiezionego nam przez brytyjskiego ambasadora, oraz odpowiedzi, jaką zamierzaliśmy wysłać. Nasza ostateczna odpowiedź została zabrana przez ambasadora wczoraj popołudniu, kiedy poleciał samolotem do Berlina i wręczył ją w nocy kanclerzowi Hitlerowi.

Propozycja porozumienia angielsko-niemieckiego

Byłbym rad, gdybym mógł ujawnić przed Izłą w całej pełni informacje dotyczące wymiany not z kanclerzem Hitlerem, ale członkowie Izby rozumieją, iż w tak niezwykle delikatnej sytuacji, kiedy tak poważne sprawy zawisły na wadze, nie jest w interesie publicznym ogłaszanie tych poufnych oświadczeń, lub komentarzy ich szczegółów w obecnym stadium. (oklaski). Mogę jednak wskazać w bardzo ogólnych zarysach na pewne główne punkty, które w nich poruszono. Kanclerz Hitler — dodał Chamberlain — pragnął przekonać rząd J. K. Mości o życzeniu porozumienia an-

gielsko - niemieckiego, posiadającego całkowicie trwały charakter. Z drugiej strony nie pozostawił rządowi J. K. Mości żadnych wątpliwości co do pilności załatwienia spraw niemiecko - polskich. Rząd J. K. Mości wyraził również często życzenie zrealizowania takiego porozumienia między Anglią a Niemcami i jak tylko okoliczności na to pozwolą, powita z rado-

ścią możliwość przedyskutowania z Niemcami ogólnego załatwienia spraw, które powinny znaleźć miejsce w każdym stałym porozumieniu. (oklaski).

Zatarg polsko-niemiecki

Ale wszystko obraca się wokół sposobu, w jaki najbliższe różnice

pomiedzy Niemcami a Polską mogą być traktowane (oklaski), oraz wokół istoty propozycji, jakie mogłyby być uczynione w celu osiągnięcia rozwiązania. Wyraźnie oświadczyliśmy, iż nasze zobowiązania wobec Polski ujęte w formalny sposób w układzie podpisanym 25. 8., będą wykonywane. (oklaski).

Rząd wielokrotnie publicznie

stwierdził, iż niemiecko - polskie kwestie sporne powinny być załatwione za pomocą środków pokojowych. Jednocześnie pierwszym warunkiem dla owocnej dyskusji jest konieczność zmniejszenia istniejącego napięcia. Rząd J. K. Mości wyraża wobec tego nadzieję, iż oba rządy uczynią wszystko co będzie w ich mocy, by zapobiec rozpowszechnia-

niu przesadnych wiadomości i wszelkiego rodzaju działalności, która może przyczynić się do zaostrenia niebezpiecznej sytuacji.

Rząd J. K. Mości wyraża nadzieję, iż słuszne załatwienie spraw spornych mogłoby być osiągnięte w drodze swobodnych rokowań, co mogłoby ze swej strony doprowadzić do szerszych i dalszych perspektyw, mogłoby się przyczynić do trwałych, korzystnych wyników dla Europy i całego świata.

Decyzja w ręku Hitlera

W chwili obecnej sytuacja polega na tym, iż czekamy na odpowiedź Hitlera na nasze oświadczenie. Od istoty tej odpowiedzi zależy, czy będzie można w dalszym ciągu badać sytuację i pracować dla pokoju.

W zakończeniu przemówienia Chamberlain wyraził szczerze dla spokoju, który cechuje postawę społeczeństwa angielskiego oraz omówił pogotowie obronne kraju. LONDYN, 29. 8. ODPOWIEDZ KANCLERZA HITLERA ZOSTAŁA DORECZONA AMBASADOROWI HENDERSONOWI O GODZINIE 19.15 W KANCLERSTWIE.

Nie Polska dąży do wojny
Do opinii świata
Odezwa pisarzy katolickich

Polscy pisarze i dziennikarze katolicycy wydali odezwę następującej treści:

DO OPINII ŚWIATA.

Nad narodami zawisło widmo wojny, która niesie ze sobą zniszczenie całego dorobku cywilizacji i kultury wielu pokoleń.

W ciągu swego odrodzonego życia państwowego Polska pamięta straszliwych skutków ostatniej wojny światowej, wierna swym rycerskim tradycjom, nie uciekała się przy rozwiązywaniu wielu problemów i trudności do siły orężnej, ale na drodze pokojowej szukała załatwienia wszelkich sporów.

Wybieraliśmy zawsze drogę pokoju i porozumienia, mimo, że posiadamy silną i męzną armię. I właśnie na ten bastion pokoju, zwany od wieków przedmurzem chrześcijaństwa i cywilizacji zachodniej, spryskiwały się obecnie niszczycielskie moce spod znaku swastyki. Trzecia Rzesza, która na przestrzeni kilkunastu miesięcy pozbawiła wolności i praw szereg sąsiedzkich narodów, sięga obecnie po odwieczne ziemie polskie, grożąc nawet zniszczeniem samej niepodległości państwa polskiego.

Groźba zaboru Gdańska, odwiecznego łącznika Polski ze światem przez morze, jest nowym zbrodniem z zamachem na normalny układ stosunków europejskich, wywołany olbrzymią hekatombą krwi podczas ostatniej wojny.

W obliczu tak bliskiego niebezpieczeństwa my, katolicy pisarze i dziennikarze Polski, uważamy za

obowiązek najświętszy odwołać się do sumienia wszystkich ludów świata, przypominając raz jeszcze, że nie Polska jest napastnikiem, czyhającym na cudzą własność i nie Polska dąży do wojny, ale zmuszona jest nieustannymi aktami gwałtów do obrony swych granic, swych praw i swojego honoru.

Mamy wszyscy w pamięci wznieśloną wskazania Głowy Kościoła katolickiego, Papieża Piusa XII, że „siłą rozsądku, a nie siłą oręża toruje sobie drogę sprawiedliwości, imperia, nie oparte na sprawiedliwości, nie mają błogosławieństwa Bożego”, i że „polityka wyzbyta moralności zdradza tych, którzy ją taką czynią”.

Z tym stanowiskiem Ojca Świętego, oraz z odezwaniami prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn. i króla Belgów harmonizując w pełni słowa Prezydenta naszej Rzeczypospolitej, Naczelnego Wodza Armii Polskiej i uczucia całego narodu polskiego.

Nie wątpimy, że wszystko, co uczciwe, praworządne, prawdziwie kulturalne w tej walce nerwów, a być może i w walce orężnej, stanie po stronie Polski, która w myśl swoich tradycji historycznych dzisiaj znów broni hasła „Za naszą wolność i waszą”.

Chociaż miłujemy pokój, w walce nam narzuconej nie ustaniemy, ale gotowi jesteśmy przelać nawet ostatnią kroplę krwi, wierząc w nasze zwycięstwo.

Wy, pisarze i dziennikarze świata, wy, którym tak drogie są ideały wolności i sprawiedliwości, zrozumiecie to stanowisko waszych polskich współtowarzyszy i współdziałać będziecie z nami w obronie cywilizacji i prawa. Bądźcie

świadkami dobrej woli narodu polskiego i jego czystego sumienia.

Wierzmy niezłomnie, że jadowita broń oszczerstw, miotanych dziś na Polskę przez propagandę hitlerowską odparta będzie przez was i należycie napiętnowana. Polska nie jest zamkniętą dla opinii świata, jak Trzecia Rzesza, każdy zdaje sobie sprawę z potworności kłamstw i insynuacji hitlerowskich, które mają już za sobą ponurą historię.

Warszawa, dn. 29 sierpnia 1939. ZJEDNOCZENIE POLSKICH PISARZY I DZIENNIKARZY KATOLICKICH:

Prezes: (—) Stanisław Miłaszewski

Wiceprezesi: (—) Zofia Kossak-Szczucka, Kazimierz Marian Morawski, Leon Radziejewski

Członkowie Zarządu: (—) Ks.

Zygmunt Kaczyński, Władysław Sobański, Oskar Halecki, Ks. Edward Kosibowicz T. J., Konrad Olchowicz, Medard Kozłowski, Jan Moszyński, Jan Rembelski, Adam Romer, Artur Chojecki, Bohdan Skąpski, Bolesław Jurkowski.

Partner sowiecki zawiódł
Rada Najwyższa Z.S.R.R. odroczyła ratyfikację paktu z Niemcami

LONDYN, 29. 8. REUTER DONOSI Z MOSKWY, ŻE RADA NAJWYŻSZA NIE RATYFIKUJE PAKTU SOWIECKO - NIEMIECKIEGO W BIEŻĄCYM MIESIĄCU. ODŁOŻENIE RATYFIKACJI

UWAGANE JEST ZA DĄŻENIE DO POHAMOWANIA RZESZY ZANIM NIE ZOSTANIE OPERACJONALNY PLAN POKOJOWEGO ROZWIĄZANIA OBECNEGO KONFLIKTU.

Fałsze o Polsce w Słowacji

Aby upoźnaczyć inwazję niemiecką
Kategoryczny protest rządu polskiego

Polska Agencja Telegraficzna ogłasza następujący komunikat:

W dniu 28 bm. radio słowackie po przybyciu wojsk niemieckich na terytorium Słowacji „w myśl układu niemiecko - słowackiego o ochronie” ogłosiło komunikat o grożącym niebezpieczeństwie ze strony polskiej i wezwało ludność słowacką, by odnosiła się do wojsk niemieckich jako do dobrych przyjaciół i współpracowników z nimi „w walce ze wspólnym wrogiem”.

Chwila, która została wybrana w Słowacji dla ogłoszenia Polski jako wroga tego kraju, mówi sama za siebie i dowodzi, że rząd słowacki pod wpływem obcego państwa nie panuje nad sytuacją w swoim kraju.

Polska nie żywi żadnych nieprzychylnych zamiarów wobec narodu i państwa słowackiego, dla którego naród polski zachowuje żywą przyjaźń, to też ostrzec musi społeczeństwo słowackie przed świadomym wprowadzaniem go w błąd.

Rząd Polski w dniu dzisiejszym zaprotestował kategorycznie wobec posła słowackiego w Warszawie oraz za pośrednictwem swego charge d'affaires w Bratysławie przeciwko wspomnianej ode-

zwie oraz wrogiej akcji skierowanej przeciwko Polsce.

Ewakuacja dzieci z Paryża

PARYŻ, 29. 8. W środę, 30 bm. rozpocznie się ewakuacja dzieci i szkół z Paryża.

Zakaz wyszynku

Komisarz Rządu m. st. Warszawy wydał zakaz sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4 i pół proc. alkoholu.

Zakaz obowiązuje od dnia 29-go sierpnia, aż do odwołania.

Konsulowie niemieccy odstawieni do ambasady Rzeszy w Warszawie

Wobec faktu zastosowania arsztu domowego, w piątek, dnia 25 b. m. w stosunku do konsula R. P. w Kwidzynie i wkroczeniu do gmachu konsulatu policji, która dozorowała przez trzy dni konsula i jego personel w czasie pracy i spoczynku, poczym w dniu 29. 8.

konsula odstawiono autem policyjnym do konsulatu generalnego R. P. w Królewcu, konsulowie niemieccy ze Lwowa i Cieszyńska zostają odstawieni przez policję do ambasady niemieckiej w Warszawie.

Doniosłe zmiany

w statucie Banku Polskiego

Pełnomocnictwa dla Rady Banku

Dnia 29 sierpnia r. b. Rada Banku Polskiego wobec przełomowej sytuacji politycznej uchwaliła projekt przepisów przejściowych do statutu Banku, który zostanie przedstawiony nadzwyczajnemu walnemu zebraniu akcjonariuszów, zwołanemu na dzień 1-go września r. b.

Projekt przepisów przejściowych upoważnia Radę Banku do podwyższania i obniżania kwot, zakreślających granice działalności emisyjnej i kredytowej Banku Polskiego, zmiany kontyngentów kredytowych, dotyczących kupna papierów procentowych, biletów

skarbowych oraz pożyczek terminowych i otwartego kredytu, jak również kontyngentu emisyjnego będą się odbywały w takim samym trybie, w jakim dotychczas odbywała się zmiana kontyngentów t. zw. emisji fiducjarnej, t. j. drogą uchwały Rady Banku, zatwierdzonej przez ministra skarbu.

Przepisy przejściowe przewidują, że na czas do końca 1941 r. na Radę Banku przechodzą kompetencje walnego zebrania z wyjątkiem powiększania kapitału własnego i likwidacji Banku.

Pośrednictwo pokojowe

króla Belgii i królowej Holandii

Odpowiedź rządu polskiego

Z polecenia swych monarchów rządy belgijski i holenderski zwróciły się do rządów Polski, Francji, Niemiec, W. Brytanii i Włoch z propozycją „Bons Offices” króla Leopolda i królowej Wilhelminy, w celu pokojowego załatwienia istniejących między tymi państwami sporów. Rząd Polski w odpowiedzi powołał się na depeszę Pana Prezydenta R. P. do Prezy-

denta Roosevelta, w której zasada tego rodzaju mediacji została przez Polskę przyjęta.

Następnie wyrażając uznanie dla pokojowej inicjatywy obojga monarchów, rząd polski zaznaczył, że nie wypowiada się narazie bardziej szczegółowo, wobec tego, że dotychczas żadna z tego rodzaju inicjatyw nie znalazła oddźwięku u rządu Rzeszy Niemieckiej.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121 Telefony 668-62 (sekretariat) 668-69 (ogólny)

ADMINISTRACJA: Warszawa, Marszałkowska 74 — Zarząd i buchalteria tel. 9-24-61 — Dział ogłoszeń tel. 9-24-78 — Prenumerata tel. 9-09-93 — Konto rozrachunkowe Nr 1 Konto P. K. O. Nr 23-400

Skrzynka Pocztowa 145 Adres telegraficzny: ABC Warszawa Oddział Prasy Administracji Biuletenu 20 tel. 107805 czynny godz. 1-20

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź Piotrkowska 92 tel. 278-48 Biuro czynne w godz. 9-19 Poznań 27 Grudnia 2 Włocławek-Cyganiki 24, tel. 135. Kalisz, Kolegińska 4, tel. 477. Katowice—ul. Starowiejska 3.

PRENUMERATA: miesięczna (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie wydanie B wraz z premią zł. 3.30 miesięcznie Za granicą zł. 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 6.50. Za zwrot nadstawnych i za zamówionych reprintsów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń

za miejsce wysokości i milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł. w sekcje (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Drobne do 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tusty druk — podwójnie Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Marszałkowska 74 Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 924-78.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — ogólny, polityczny, Jan Wyszynski — dział zagraniczny, informacje polityczne, sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Andrzej Pledowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Tadeusz Zakiewicz — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Ofseto w „Drukarni Literackiej”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121